

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază.

Scrisori nefrancate se refuză.

DRAPELUL

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MĂRTI, JOI și SÂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:
Pentru Monarhie: pe 1 lună 1 oor.
pe 3 luni 2 oor. pe 6 luni 6 oor., pe
anul întreg 12 oor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE
se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

Lugoj, 3/16 Februarie 1905.

Măne, Vineri, se întrunește pentru primădată noua dietă. Va fi însă numai ședință constituuantă, după care se va ajurnă până la deschiderea ei solemnă prin mesagiul de tron, căci mesagiul de tron nu se poate face până ce nu este un guvern, care în virtutea constituțiunii să răspundă pentru conținutul mesagiului.

Va să zică nu poate fi vorba de deschiderea faptică a sesiunii noi a dietei până ce criza de cabinet nu este rezolvată. Fiind actuala criză de cabinet înbinată cu criză de partid și de sistem, nu poate fi vorba de constituirea unui nou cabinet până ce nu se găsește o soluțiune — fie și numai de caracter tranzitor — pentru celelalte două crize.

Procesul de lămurire pare a fi pornit — deși în mod foarte ciudat — în privința noului raport de partide în dietă. Coaliția opozițională, înjghebată pentru combaterea guvernului la alegeri, s'a constituit și ca coaliție politică dietală, care reclamă ca noul guvern să se constituie din sinul ei. Știrile ultime ne și anunță, că șefii acestei coalițiuni lucrează la un program de guvernament, program care să unească la lucrare comună diferitele partide ce alcătuiesc această coaliție și care în mod firesc apoi are să servească și ca program al guvernului, dacă succede a constitui un guvern din sinul coaliției.

Rezultatul acestei coalițiuni este, că partidul guvernamental de până acum rămâne singur și izolat. La tot cazul e interesantă întrebarea a ști, că ce se va alege din acest partid — dedat a sta tot la putere — dacă va reuși contele Andrassy să netezească calea unui

cabinet din sinul coaliției opoziționale. Mai firesc ar fi — ceea ce proclamă Tisza — ca partidul să treacă în opoziție și să-și primească șirele ca partid opozițional. Grosul partidului se compune însă din mameluci și multe a văzut Ungaria până acum, dar mameluci... în opoziție nu! Și nici nu va vedea. Care cum va putea, va dezertă. Dacă după vremuri au putut sprijini pe Bánffy, Széll, Khuen, Tisza, de ce să nu poată sprijini acum pe Andrassy sau Kossuth. Numele doar nu împoartă. Luernul de căpetenie este să se încălzească la razele binefăcătoare ale puterii. Elementele serioase ale acestui partid însă, trebuie să treacă cu Tisza în opoziție!

Mai puțin știm ce atitudine vor observa în situația nouă deputații naționaliști, cari nu aparțin nici partidului căzut dela putere și nici coaliției opoziționale. Negreșit vor forma un grup de tot separat în dietă și nu vor întârziă — după constituire — a lămuri opinia publică asupra atitudinii lor. Până atunci însă nu ni-se dă să facem combinațiuni.

Deocamdată stă în planul prim coaliția opozițională și faptul, că Maj. Sa a ascultat până acum numai statul șefului acestei coalițiuni, dovedește, că și la Viena s'a acceptat ideea contelui Tisza, anume de a forma viitorul cabinet din sinul coaliției, care a eșit biruitoare din alegeri.

Misiunea contelui Andrassy pare a fi deci, în urmare, a sondă pe șefii acestei coalițiuni și a orienta pe Maj. Sa, că între ce condițiuni se poate forma cabinetul din sinul coaliției opoziționale. Și tot în acest scop a fost ascultat Fr. Kossuth de Maj. Sa.

Succede-va ori nu va succede a forma un asemenea cabinet, nu pu-

arunce în Bosfor, și abzise de acest plan numai fiindcă nu știă înnotă.

Afară de medicul curții sale nime-nu nu avea voie a stă în odaia, unde Effendi se svârcoliă pe perinile de mătășă, și numai din când în când apărea câte-un sclav, spre a aduce stăpânului ceva beuturi recoroitoare, ori spre a fi de ajutor medicului. Afacerea asta a ținut cam o jumătate de zi, până reaua dispoziție a marelui vezir s'a agravat atât de tare, cât își alungă și medicul pe ușă afară. Doctorul eră de altcum deprins cu toate amabilitățile lui, dar ca însuși Effendi să se dimită a-l călea în picioare, aceasta era ceva nou în praxa lui medicală.

«Dacă tu, căne de doctor, nu mă scapi de rău înainte de a inseră, mâne dimineață spânzuri 20 urme deasupra pământului», bubu Effendi și spre întărirea spuselor lui, aruncă nargileaua după medic.

Ușor de spus. Doctorul se vedeă deja spânzurat, căci de unde să ia el mijlocul, cu care să vindece reaua dispoziție a vezirului! Nu-i vorbă, el știă prescrie praf contra rupturilor de oase, alifii contra zgârciurilor de stomac, știă

tem și. Dar nici nu ne împoartă deocamdată.

Momentul important și pentru noi este, că prin această nouă formațiune de partid se creează posibilitatea, ca și în dieta din Budapesta să se introducă sistemul schimbului de partide de guvernament.

Până acum a domnit anomalia, că numai un singur partid, așa zisul partid «liberal», eră considerat ca partid de guvernament și toate crizele de cabinet s'au petrecut exclusiv în sinul acestui partid. Din sinul aceluiași partid — în care rămânea ministrul căzut — se înalță ocui ministru. Și partidul trecea, ca și fotoliul, dela un ministru la altul.

Evident că starea aceasta nu putea corespunde adevăratelor postulate ale constituționalismului parlamentar. A fi guvernamental a devenit tocmai așa meserie, ca și a fi agent de cafeă ori pautofar. Iar opoziționalismul părea un sport, care unora se permitea, iar altora — d. e. Românilor — simplamente li-se interzicea.

Partidul dela putere eră arândășul pe timp nelimitat al puterii publice, iar mamelucii constituiau așa zisul beneficiu de inventar, cum sunt la o moșie boii și trăgătorii peste tot.

Despre aceea ca partidul să cadă dela putere și ca altul să-i iee locul, nici vorbă n'a putut fi până după ultimele alegeri.

Acum deabea vine în combinație încheierea unei noi formațiuni de partid, capabile de a lua frânele guvernului în mână. Și prin aceasta s'a creat posibilitatea, ca și în dieta din Budapesta să se introducă sistemul schimbului de partide de guvernament.

Zicem anume, că numai posibilitatea s'a creat, căci fiind

pune plastre și fierbe tot felul de beuturi pentru damele haremului. Dar pentru dispoziția rea? Acest morb lipsiă din calendarul lui.

Medicul mergea trist prin parcul palatului, când îl strigă cineva dintr'odată:

— «Selam aleikum,») pașa doctor!»

— «Wa-aleikum el selam»), răspunse acesta.

— «Ce ție? Doară lumina artei medicale are însași lipsă de medic, ori doară s'a întunecat soarele, grație domnului teu?»

— «Amândouă, Ali-Hassan! Domnul și stăpânul meu e rău dispus și dacă în astă sară nu-l scap de acest rău, dimineață îmi pierd pământul de sub picioare!»

— «Inshallah!») Altceva nimic?»

— «Lasă gluma, Hassan! Ajută și așa nu-mi poți.»

— «Dar de cumvâ?»

— «Hm! 1000 de dinari ași da aceluia, ce mi-ar prescrie un recept folositor!»

1) Pace ție!

2) Și ție!

3) Cum va vrea Dumnezeu!

toate stările parlamentare din Ungaria apucate pe povârniș, se poate foarte ușor — la ceea ce și tinde coaliția — ca ajungerea la putere a coaliției să nu fie altceva decât înlocuirea arândășului vechiu cu un arândăș nou în așa mod, ca nici în viitor să nu fie în opoziție un partid capabil de guvernament. Și în acest sens avem să și înțelegem tendența coaliției îndreptată spre nimicirea actualului partid guvernamental și izolarea totală a contelui Tisza, ca nici Tisza și nici rămășițele partidului seu de până acum să nu poată forma simburile unui al doilea partid de guvernament în Ungaria.

Fie însă cum va fi, mersul care l-au luat lucrurile, trezesc și răspândesc și în Ungaria convingerea, că ceea ce se poate în alte țeri cu regim constituțional, se va putea azi-măne și în Ungaria.

Și dejă introducerea principiului acestui schimb de partide de guvernament trebuie să aibă o influență binefăcătoare asupra conștiinței cetățenești, care cu timpul trebuie să se emancipeze de sub epitropia rușinoasă de până acum.

Și dacă din actuala criză ar rezultă numai această emancipare, putem fi foarte mulțumiți cu mersul lucrurilor.

Proces de presă. Procesul «Tribunei» din Arad pentru articolul «Atentatul comitatului contra noastră» va fi pertractat la 4 Martie n. 1905 înaintea curții cu jurați din Oradea-mare.

Situația.

În toiul crizelor, ce frământă viața politică a Ungariei, a devenit tot mai iminentă chestiunea deschiderei dietei. Până în momentul din urmă s'a luat ca sigur, că dieta nu va fi

— «Adă mâna! Bun! Tu 'mi numeri 1000 de dinari și eu îți curez pe Effendi al teu.»

— «Cum vei face?»

— «Vei ști după aceea. Acum hai colo în chioșe, împrumută-mi caftanul și turbanul teu și am să-ți țin locul.»

După o jumătate de ceas sta Ali Hassan, în costumul doctorului, la marele vezir, care, pe înserate fiind, nu'l puțin cunoaște.

— «Ce mai vrei iară, mă doctor nebun, lasă-mă în pace! Măne ești spânzurat!» zise el cătră presupusul doctor.

— «Vreau să te scap de rău, domnul meu!»

— «Tu? Ar trebui să fii un fermecător, să poți face acest lucru.»

— «Și sunt. Ia din medicina asta și te faci sănătos.»

Zicând aceste scoase din buzunarul hainei sale o turtă pachetată frumos, și din massa aceea brună întunecată rupse o bucată și o întinse marelui vezir.

Acesta o luă ezitând și nefrecător, dete mai întâiu unui sclav o bucată să mănăce în prezența lui, și,

FOIȚA „DRAPELULUI”

Fermecătoria.

Poveste orientală.

De

I. L a z a r u s.

== Traducere pentru «Drapelul». ==

De Nițu.

Muzaffer Effendi, marele vezir al califului, eră rău dispus. Nici el nu știă de ce. Când marele vezir însă eră rău dispus, atunci toată casa lui eră în doliu.

Treisprezece sclavi au jucat azi-bătăta, fiindcă au cutezat a sta în calea stăpânului rău dispus; muerile lui favorite fugiau încoace și încolo cu ochi lacrimați, deoarece fură respinse cu grobianități din partea stăpânului, pe care voiră a-l consolă; bucătarul căută un cuiu potrivit, de care să se spânzure, și eunucul șef voi să se

„Poporul“, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoj.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Poporul“, conform dispoziției §. 19 din statute se invita la a

IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în **27 Februarie** 1905 la 3 ore p. m. în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Designarea unui notar și alor 2 verificatori pentru protocolul adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Stabilirea bilanțului și deliberarea asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Fixarea marcelor de prezență.
7. Eventuale schimbări în statute.
8. Propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală, în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați, conform § 24 din statute, să-și depună acțiunile până în 27 Februarie 1905 la cassa institutului, ori la institutetele „Bihoreana“, „Hațegana“, „Oraviciana“, „Ardeleana“ și „Jiana“.

Lugoj, 8 Februarie 1905.

Nr. 42 (1--1) Direcțiunea.

Activa	Bilanț pe anul IV, 1904		Pasiva	
	Cor.	b.		
Cassa	5131	30	Capital social	120000
Cassa de păstrare postală	2211	—	Emisiunea din Septembrie a. c.	68240
Monete	30	20	Fondul de rezervă	21484 40 *
Escompt	589588	33	Fondul cultural	3212 32
Imprumuturi ipotecare	101341	20	Depuneri spre fructificare	436984 58
Cont curent	769	—	Depozite	1550 10
Casa institutului	133115	12	Reescompt	105986
Realități	315	26	Sarcina intabulată	50000
Mobilier	1110	—	Dividenda neridicată	312
Interese restante	1238	28	Interese anticipate	11129 12
Interese anticip. de reescompt	871	74	Profit net	19508 97
Debitori	2686	06		
	838407	49		838407 49

*) Cu dotațiunea proiectată se urcă la 30300 coroane.

Debit	Contul Perdere și Profit		Credit	
	Cor.	b.		
Interese de depuneri	20192	33	Interese de escompt	49148 68
Interese de reescompt	4864	57	„ „ hipotecare	6609 06
Dare directă	3500	26	„ „ întârziere	1168 21
„ după interese de depuneri	1977	51	Arânzi	332 —
Salare	5636	42	Spese de emisiune	1744 20
Spese de birou	912	22	Provizioane	694 01
Chirie	720	—		
Diverse spese	1658	26		
Amortizare din mobilier	123	82		
„ din spese de fondare	701	80		
Profit net	19508	97		
	59696	16		59696 16

LUGOJ, la 31 Decembrie 1904.

Romulus Dimboiu m. p. contabil

DIRECȚIUNEA:

Ioan Boroș m. p. dir. exec. — președinte.

G. Popoviciu m. p. vice-preș. Nicolau Nestor m. p. Dr. Isidor Pop m. p. Demetriu Grecu m. p. Dr. Stefan Erdélyi m. p.
Victor Porușiu m. p. Ioan Ardelean m. p. Ioan Jucu m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

S. Bercian m. p. președinte. Moise Nyes m. p. Dr. Iacob Radu m. p. Georgiu Traila m. p. Dr. Aurel Vălean m. p.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 12720 adm. 1905.

Publicațiune.

În înțelesul §-lui 50 al art. de lege XII ex 1894 sunt prin aceasta toți proprietarii provocați, ea încă înainte de esirea mugurelui, mai târziu până la finea lui Martie, să-și curățească pomii (arborii) și tufișul din intravilane, maiere, vii, grădini de pomărit și alte grădini, de omidele stricătoare, de cuiburile (țesăturile) și ouăle de omide și strângându-le la un loc

să le ardă, căci în caz contrar antistia opidană va ordona curățirea pe spesele respectivului proprietar neglijent, care pe baza §-lui 95 al legii citate va fi pedepsit în bani până la 100 coroane.

Se observă, că arborii și tufele de pe marginea drumurilor din vii și din alte locuri, aceia sunt îndatorăți a le curăți de omide, a căror datorință este a griji de ținerea în stare bună a respectivului drum.

Lugoj, 3 Februarie 1904.

Marsovszky, primar.

P. P. 5 (3--2).

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-5)

Lugojul-român

vis-à-vis de cateneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orășenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bătătoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Cu 1 Februarie 1905 st. v. se deschide **nou abonament** la ziarul „Drapelul“ cu prețul indicat în capul foii.

Societatea de lectură »Petru Maior« din Budapesta a hotărît să vîndă

„Istoria Românilor“

de Petru Maior

cu preț redus de 1 cor.

A se adresă la cassarul Societății MIHAIU ȘERBAN stud. fil., Budapesta IV. Molnár-utca 20, II, 10 A., trimițând de fiecare exemplar 1 cor. + 20 bani porto.

Red. (x--14)

E. Fitz

mai înainte

Kehrer

Prima compactorie în Lugoj întocmită cu mașini.

Lugoj, str. Timișoarei.

Inițiată în anul 1847.

Am onorul a aduce la cunoștința on. mei mușterii, precum și P. T. publicului, că mi-am provăzut **compactoria**, esistență din anul 1847, cu mașinele cele mai noi.

Principiul meu este: lucru punctual și curat, serviciu prompt și prețuri eșine. Lucrări primite de afară se liferează franco.

Vă rog ca prin o comandă de probă să vă convingeți de lucrul bun. Pentru numeroase comande se roagă

Sunt în plăcuta poziție să pregătesc chiar lucrări de artă și aurituri în cea mai frumoasă esecutare.

N'am cruțat osteneala și spese și mi-am procurat cele mai noi mașini și mi-am angajat cele mai bune puteri de lucru.

cu distinsa stima

E. Fitz.

Nr. 158 (x-18)

Srijiți de familia și copiii voștri!

Prima Reuniune pentru înzestrarea fetelor

societate pe acții.

Intemeată la 1863. Institut de asigurarea copiilor și vieții. Intemeată la 1863

prin introducerea asigurațiunii de copii și viață cu 50% din profitul anual conform bilanțului a provocat și celor lipsiți posibilitatea, de a gustă

binefacerile **asigurării vieții și a copiilor.**

Prin această asigurare i-s'a făcut fiecăruia posibil, de a-și procura în scurt timp d. e. după 10 sau 20 ani un capital, care după expirarea duratei de asigurare asigură respectivului Intemeerea unei gospodării proprii și independență sau lipsă de griji, ear pentru cazul unei morți premature sunt scăpați urmașii de grijile materiale.

„Prima reuniune p. înzestrarea fetelor soc. pe s. s'a dovedit în toate țările ca o instituțiune binecuvântată mai ales pentru

Nr. 45 (6-1)

ofcianti, cetățeni și meseriași

și multe mii de familii au să mulțamească bunăstarea și independența lor acestei reuniuni care prin întreprinderi solide și **participare garantată a partidelor la 50% din profit** ofere cele mai eșine premii.

Informațiuni mai detaliate ofere agentura principală din Lugoj,

Armin Neumann & Comp.

și inspectorul central pentru com. CARAȘ-SEVERIN

BELA HUSSERL

Fabrică de esență de oțet.	Agentura principală a Societății de asigurare contra focului LUGOJ, Strada Timișorii, telefon 27.	Vândare en gros de spirt
----------------------------	---	--------------------------